GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siese luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 73. Sambata, 27 Iuniu, 9 Iuliu 1881.

Cu *1 Iuliu st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabi cu inoirea abonamentului pe semestrulu alu II-lea.

Spre mai mare inlesnire recomandamu a se lipí adres'a, sub care s'a tramisu fóia pêna acuma, pe dosulu cuponului dela asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei" apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Brasiovu 27 Iuniu, 9 Iuliu.

Unu jurnalu din Romani'a se facù dîlele trecute colportoriulu unei sciri, dupa care Austri'a avea de gandu se intervina in Bulgari'a cu forti'a armata, pentru cá-se restabilésca buna ordine si de siguru si pentru a-'si intinde mai departe sfer'a influintiei sale politico-economice pe peninsul'a balcanica. Atàtu a fostu de ajunsu, pentru cá intrég'a haita a oficiosiloru nostri atàtu din Vien'a càtu si a celoru din B.-Pest'a sè se arunce cá nisce furiosi asupr'a statului romanescu, necrutiandu-i nici un'a din delicatatiele loru oficióse. In deosebi esceléza in acésta privintia oficiosulu ungurescu din B.-Pesta „Pester Lloyd." Tonulu, ce observa acestu monitoriu ovreo-ungurescu de catva timpu façia de statulu romanescu, ne aduce aminte de faimósa ingamfare ungurésca, care cu unu batalionu de honvedi baga intrég'a armata romanésca in Dunare. In adeveru domnii dela „Pester Lloyd" ne spunu aceea, ce pen'acum nici prin minte nu ne trecea, adeca, cà statulu romanescu esiste si a ajunsu acolo, unde se afla astadi numai prin prea bun'a gratia a marelui imperiu austro-maghiaru; si pentru acést'a buna gratia acestu statu n'a avutu din partea Romaniei decàtu ingratitudine. Acést'a s'a vediutu mai bine in cestiunea dunaréna, in care Romani'a a fostu atàtu de nerecunoscêtória, incàtu nu s'a lasatu a fi pusa la discretiunea marinimosului statu austro-maghiaru in ceea-ce privesce interesele economice cele mai vitali, ce le are pe marele fluviu alu Dunarii, care precurge o parte fórte considerabile a teritoriului seu. Oficiosulu din B-Pest'a nu scie sè-'si verse mani'a s'a contra Romaniei, din caus'a opositiunii, ce a facutu acést'a pretensiuniloru austro-maghiare in cestiunea Dunarii altcum, decàtu acusand'o, cà ea singura voesce a-se amesteca in afacerile interne ale Bulgariei si a face din acestu statu unu vasalu romanescu. „Pester Lloyd" merge pêna inventa minuat'a poveste, cà omenii de statu ai Romaniei ar' fi amblatu dupa uniunea personale a Bulgariei cu Romani'a.

Acést'a fabula singuru oficiosulu ungurescu n'o crede, cu tóte acestea i place se invinuésca pe Romani, cà ei ambla se turbure ap'a in Bulgari'a, care de altcum n'a fostu inca de locu limpede pen'acum.

Pentru cá cetitorii nostri se-'si póta face o idea mai chiara despre ordinea de idei a oficiosului din B-Pest'a, reproducemu aci urmatoriulu passagiu dintr'unu articulu publicatu in Nr. 181. „T o c m a i p e n t r u a c é s t ' a v a t r e b u i s e f i m u c u m a r e a t e n t i u n e l a i n t r i g e l e a c e s t o r u m i c i t u r b u r a t o r i d e l i n i s c e d e l a D u n a r e a d e j o s u. Austro-Ungari'a a áretatu Romaniei o bunavointia preste mesura de mare. Recunoscendu-i dreptulu de a incheié independentu tractate, a eliberat'o cu totulu de suptu suzeranitatea Portiei si a pus'o pe bas'a de statu independentu. La congresu monarchi'a s'a intrepusu tare pentru interesele romanesci. In cestiunea ovreésca, in cestiunea Arab-Tabiei a facutu guvernului principelui Carolu servitiile cele mai importante diplomatice, pentru care a si primitu atunci cea mai caldurósa multiamita dela Bucuresci. Candu 'si puse principele pe capu corón'a de feru, imperatululu-rege Franciscu-Iosifu a fostu singurulu monarchu, care a tramisu unu representantu, cá-se felicite pe noulu rege.

Cum s'a purtatu Romani'a façia de tóte aceste binefaceri si favoruri? Ea tiese intrigi in Bulgari'a si in Macedoni'a, unde a inventatu o cestiune propria, cestiunea cutiovlacha si s'a arangiatu cá acasa. In cestiunea dunaréna a strigatu atatu si asié de tare contra siluirei ei din partea Austro-Ungariei, incàtu strigetulu ei a aflatu unu resunetu in Europ'a. Supusii austro-maghiari sunt dati prada la orice ocasiune, ce se póte numai nascoci vexatiuniloru autoritatiloru romane. In scóle invetiamentulu geografiei se preda dupa nesce charte, cari anuncia viitórele pretensiuni ale Romaniei asupr'a unoru teritorii intinse din monarchia. Sub ochii guvernului romanescu se facu intre romanii din Romani'a si din Transilvani'a legaturi, care adeseori se apropia de marginile innaltei tradari. In scurtu tóte referintiele dintre cele duóe state din partea romanésca nu sunt predomnite de sentimente de gratitudine si de buna vecinia, ci de o dusmania, pe care Austro-Ungari'a trebue s'o sufere cu atàtu mai puçinu, cu catu n'a provocat'o dins'a prin atitudinea s'a nici de catu.

N o i a m d o r i f ó r t e m u l t u, s e - s e h o t a r é s c a r e p r e s s a l i i. De siguru nu esiste nici unu motivu, pentrucá Austro-Ungari'a si Romani'a se nu póta esiste un'a langa alt'a in cea mai deplina pace si in intielegerea cea mai buna. Déca inse Romani'a n'o voesce acést'a, atunci nu scimu, pentru ce se-se mai imbulzésca monarchi'a nóstra cu amiciti'a s'a. O putere mare cá Austro-Ungari'a are o miia de mijlóce, pentru a face pe incomodulu vecinu se-i simtia esistenti'a. Acésta procedura a folositu fórte multu in Serbi'a, ea va fi folositória si in Romani'a. Déca miculu regatu, ce s'a formatu aci, nu-si intielege mai bine datorintiele sale morale façia de Austro-Ungari'a: a t u n c i v a t r e b u i s e - ' l u i n v e t i a m u a c e s t e d a t o r i n t i e.

Ocasiuni de a fi folositori séu stricatiosi Romaniei in politica nu voru lipsi. Noi inse am sprigint'o atàtu de multu si cu atàt'a consecintia, incàtu ea pare, cá a uitatu acum, cà noi putemu face si contrariulu. Acést'a eróre trebue rectificata la proxima ocasiune." Astfeliu vorbesce oficiosulu „Pester Lloyd". Amenintiarile sale sunt cu totulu ridicule, ele purcedu din ura reu dissimulata, ce simte vediendu progresele dilnice, ce face noulu regatu romanescu in tóte directiunile si energi'a cu care se apera in contr'a incalcariloru, ce incérca imperiulu Austro-Ungariei in sfer'a intereseloru lui economice. Romani'a, care n'are nici unu motivu de a fi multiamitória Austro-Ungariei, suntemu siguri, cà va privi cu dispretiu ridiculele amenintiari ale oficiosului „Pester Lloyd". In càtu pentru amiciti'a austro-maghiara, ea va dice: „Apera-me dómne de amici, cà de inamici me aperu eu!"

Miscarile electorali.

Din giurulu Mediasiului in 30 Iuniu 1881.

Nu se póte nicidecumu,
Candu fierbi, se nu ésa fumu.

Stimate D-le Redactoru! La 28 Iuniu a. c., trecêndu prin urbea Mediasiu, am aflatu dela ómeni de incredere, cà in acést'a cetate s'a fiertu fórte multu pentru alegêtorii deputatului dietale din cerculu electorale de acela-si nume. Dér' nici nu am avutu trebuintia de atare informatiune, pentru cà totu celu ce possedea unu nasu scutitu de catharu potea prea usioru observá: cà ici se fierbeau bucate mai delicate dér' usioru de consumatu pentru sasii betrani, colea ceva mai aspre pentru sasii teneri si in alu treilea locu unu guliasiu fórte papricatu pentru activisti romani.

Erá tocmai diu'a alegerei de deputatu dietale.

Pre la orele 9 antemeridiane audiendu, cà ar' fi venitu si romani cá alegêtori si cà aceia s'ar' afla adunati la ospetari'a lui Vosiacu, am esîtu si eu intr'acolo. — Aici am vediutu una multîme de ómeni parte alegêtori parte nealegêtori, càrora le vorbiá parintele administratoru D. Chendi (or. Candea) indemnandui se participe la alegeri in sensulu circulariului Metrop. din Sibiiu (nu sciu care circularu, celu publicu séu celu secretu. — Nu multu dupa acea, cei decisi a participá, au fostu tractati la numit'a Ospetaria cu mancare si beutura, éra apoi in ordine esemplara, cu parintele administratoru in frunte, plecara càtra piatia, unde indata au fostu internati si pusi sub paz'a gendarmiloru in curtea judecatoriei singulari din locu.

Esceptiune s'a facutu numai cu preutî, cari au fostu lasati pe pecioru liberu — dér' si din acestia unii mai simpli nu cutezau se ésa din poporu.

Infrantu de dorere, am eschiamatu in interiorulu animei mele: „Dómne pêna candu ne ve-i pedepsi cu astfeliu luminatori ai poporului, cari venandu numai interesele sale personali si familiari nu se rusinéza a face din poporulu sie-si incredintiatu animale irationali, pre cari se le poti inchide pentru puçina mancare si beutura" !!!

Dupa cum am aflatu sub séra, numitulu administratoru cu vreo 10 preuti de ai sei au votatu pentru candidatulu regimului Victoru Molnár — pe care nici nu-'lu cunósceau — asemenea si vreo 60 alegêtori romani, sedusi prin beuturi si promissiuni vane si nerealisabili. — Dér' cu tóte acestea Victoru Molnár a cadiutu, alegêndu-se cu 300 voturi fostulu deputatu alu sasiloru betrani, Grafius.

Totu despre numitulu administratoru se scia, cà pre la finea lui Aprile a. c. pe bas'a unei charthie subscrise de archimandritulu Popea, presiedintele comitetului electorale centrale din Sibiiu — a convocatu la Mediasiu pe alegêtorii din cercu, cu scopu de a alege representanti pentru conferinti'a generale, ce se va tiené la Sibiiu. — In conferinti'a alegetoriloru — afara de cuventulu de deschidere — nu a vorbitu nemica, ci a provocatu pe prot'a gr. c. din Mediasiu, cá se faca propunerile, rogandu-ve numai, cá se fia alesu si elu pentru conferinti'a din Sibiiu. Conferinti'a, dupa ce prot'a gr. cath. a renuntiatu de a fi alesu pentru Sibiiu — l'a alesu in ambele calitati, a enunciatu pasivitatea, cu obligamentulu strictu pentru representantii sei, cá se fia solidari cu decisiunile conferintiei dela Sibiiu.

Ce a facutu inse parintele administratoru? A perdutu protocolulu acelei conferintie si in locu de a merge la Sibiiu, fiindu, vedi bene, sedusu — a preferitu a merge cá deputatu alu comitatului la Pest'a cu 10 fl. diurnu pre dî si spese de calatoria. Intorcêndu-se apoi a casa, in totu loculu, pe unde a amblatu, a agitatu pentru activitate, ba, dupa cum se vorbesce, a acusatu la comitele supremu pe prot'a din Mediasiu si pe preutulu din Siarosiu, cà ar' agitá contra guvernului pentru partid'a estrema séu independenta; „risum teneatis", càci e sciutu, cà partid'a numita nici nu a pusu candidatu!!

Se-i fia de bine domnului administratoru, dér' se-o scia si aceea, cà nime nu-i invidiaza castigulu moralu si materialu, ce l'a trasu din acést'a alegere,

ba sunt convinsu, cà privindu densulu intr'o oglinda curata si neinfectata de eshalatiunile coruptiunilorn electorali se va rusina insusi de person'a s'a.

Caletoriulu . . Of.

Hatiegu, 4 Iuliu st. n. 1881.

Onorate Domnule Redactoru! Alegerile de deputati in comitatulu Hunedórei au avutu locu in 29 Iuniu a. c. Alegetorii acestui comitatu, putemu dice cu totu dreptulu, suntu in maioritate romani Durere inse, cà din ei unu numeru considerabilu sunt nemesi, pe cari e impossibilu se-i capaciteze omulu, afara de aceea coruptiunea si terorismulu nu mai au margini. Astfeliu in cerculu Hatiegu in dimineti'a de 29 Iuniu a. c. vede-ai venindu din tóte partidele alegetorii cu multimea, cari toti 'si aflau locu de rapausu in piacia cea spatiósa a Hatiegului. Aci pe la 10 óre resunau strigatele de „Éljen“ fora a sci nemesiulu, cà ce insemnéza strigatele. Unulu mergea in o parte, altulu in alta etc., era unu tergu mare, unde se vindea cu voia propria dreptatea. Piaci'a acumu se putea asemena cu gradin'a casei sanitare din Sibiiu, unde omenii amblau in susu si in josu fora causa, cá nisce smintiti.

In fruntea partidei guvernamentale siedea candidatulu ei Mára Lorinz, care le da sume numeróse, numai se voteze cu elu, si 'i maná in susu si in josu, cá pre nesce porci ori oi ratacite. Càtu e de dejositoriu, cá elu, cá candidatu sè se puna in relatiuni de fratietate si cu gusiatulu Zaicanariu si inca, ce e mai multu, se-'lu róge, cá pre d-deiu, ér' dupa ce ia datu votulu 'si-uita de dinsulu cá Putifaru de Iosifu, pena la a duó'a necesitate. Cá deputatu ocupandu unu locu in dieta va numerá deputatii si atàta va fi totulu ce va face pentru aceia, cari l'au alesu. Pentru atàt'a merita óre d-lu Lorincz se fia deputatu. . . . . ?

Elu avea cortesi la drépt'a pre Kiss Iózsef, si pre Balog Elek invetiatori, (romani ? R.) in stang'a ficiorii lui si invetiatoriulu Balás; ér' la spate pe dascalulu Csaki Péter, invetiatoriu granitiarescu. De ar' fi fost toti granitiarii pre cum e acestu domnu. . . . . . . in lume poporu mai slabu si mai neconsecuentu cá acela n'ar fi esistatu; inse din fericire fal'a si renumele loru este mare, nu cá alu d-lui Csaki. Póte ca elu nu e granitiariu ? caci déca tatalu-seu a traitu dela unulu si dela altulu — vindîndu-si dreptulu pentru unu blidu de linte — atunci pe fiiulu lui (pe dascalulu Csaki,) de ce se nu-lu lasamu sè-'si vendia si chiaru esistinti'a.. ? numai natiunea nici odata.

Elu a fostu agitatorulu proporului si midiulocitoriulu reesirei lui Mara. Intru atàt'a era de activu, incàtu devenise in confusiune si, déca vreunu amicu alu séu ar' fi avutu ceva se-i vorbésca, elu strigá in gura mare poporului seu: „mai loviti pre astfeliu de cortesi si cu palm'a“. Elu a facutu mai multu decatu toti ceilalti cortesi: pre langa aceea, cà 'si-a vendutu dreptulu (pentru o vaca) a mai sedusu din partea opositionale (pentru care era candidatu Baronu Casiu, unu omu fórte liberalu) vre-o 60—70. de ómeni, corumpendu-i cu bani si alte misielarii. Pentru aceste sacrificii, dreptu remunerátiune a primitu o marha (vita) dela Mara, si promisiunea, ca-'lu va face unu altceva cu unu salariu mai bunu, caci acela ce 'lu are cá invetiatoriu nu 'lu merita, fiindca copii si la esamenulu trecutu au respunsu totu tacêndu, ilu va face inspectoru, de scóle, dupa invitarea tatameu, ori birisiu, cá se-'si pasiuneze si elu vac'a cu vitielu, capatata dela Mara.

Illustritatea s'a d-lu Baronu Ursu ar' trebui, cá astfeliu de misielarii ce a comisu si invetiatoriulu seu din Riu albu Petru Ciachi se-'lu suspendeze cu atàtu mai vertosu, cà C s á k y a mersu acasa nu numai cu bucuria, c'a invinsu cu vre-o 50—60 de voturi, cá Napoleonu Bunaparte poporele europene, fora si cu vre-o 5—6 bate pe spate, mai trasaturi de capu, mai lovituri si cu vestmintele rupte, de cari a fostu mai mare paguba, cá de capu. Apoi si acel'a e invetiatoriu... ? si inca granitiarescu ? Ba. . . .

Asemenea s'a promisu fi lui Bersanu, cá si celui dinainte, cà in tempu de 2 septamani va fi restituitu érasi in postulu de primariu opidanu (pentru care pêna astadi trage inca salariulu. Deci Hatieganii au 2 primari, unulu trage plata pentru cà lucra, si celalaltu, pentrucà siede la calabreas.) Pentru acést'a a si luatu Bersanu initiativ'a de a convocá o adunare in sal'a magistratului, unde a disu publicului! Fiacare, care e omu intieleptu, se-'mi urmeza mie si se alegemu pre candidatulu guvernamentalu Mara.“ Hatieganii au respunsu: „Sè'ti duci aminte, D-le de starea si hotaririle nóstre, dupa aceea de conclusele din Sibiiu, despre cari deputatii nostri Ratiu si Densusianu nici ca ni au incunoscintiatu, si a 3 a óra se judeci cu ratiune.“ Asié s'a si intemplatu, caci din opidu numai elu uniculu (afara de oficianti) a votatu cu Mara; afara de acestea au mai fostu si alti ratacìti, cari pe suptu ascunsu au sedusu si pe gendarmi astfeliu, cà ei au folositu forti'a spre a trece ómenii din partid'a opositionale in cea guvernamentale. Ei au folositu tóte midiulócele permise si nepermise. La Huneadór'a au decursu alegerile fora certe si a reesitu „Pogány Károly“ contra lui Barcsay. La Deva Szathmáry György contra lui Barcsay Béla (cu 11 voturi.) La Orestia contele Kun István (opositiunalu) contra lui Réthi Lajos (cu 5 voturi, desi Réthi mai avea vre-o 30 de votisanti inapoi; dér' trecêndu óra nu au mai fostu admisi la votu si astfeliu a cadiutu.) La Bai a de Crisiu a reesitu Fekete Zsigmond, contra lui Borlea. La Ili'a a reesitu Lázár Lajos contra lui Lázár Pál Oszkár.

F a r a o n u.

Din cerculu Lapusiului, 26 Iuniu 1881.

Domnulu Dumnedieulu parentiloru nostri induratu-s'a de lacrimele tale, poporu nemangaiatu, induratu-s'a de dorerea t'a tier'a mea!

Cant. Rom.

Sub impressiunea durerósa a simtîminteloru, ce esprime acestu versiculu alu poetului, incepu articlulu de façia; caci nu s'au stersu inca lacrimile suferintiei, ci dorerea apasarei si a nedreptatîrei duréza inca. Legea, dreptatea suntu calcate totudeun'a, de càte ori acestea ar' favorisá poporulu romanu cá atare. Acést'a se póte dice in generalu, si cu atàt'a mai vîrtosu se póte aplicá la romanimea din acestu nefericitu cercu. Apoi pre bietulu poporu romanu din acestu cercu, pre langa calcarea drepturiloru sale natiunale, l'a mai ajunsu si altu biciu: parasirea lui din partea preotiloru in cause natiunale. Diu'a de 24 Iuniu a. c. intaresce in modu destulu de durerosu asertiunea mea in ambe partile. Nu vomu incetá a aretá suprimerea si calcarea legiloru esistente de catra cei dela potere in defavorulu causei nóstre natiunale, dér' nu vomu ascunde neci pre acei fii rataciti ai natiunei, cari din interese personale se facu unelte in man'a stapanirei, pentru a combate cu atari Efialti sant'a si drépt'a causa natiunale.

In 24 Iuniu a. c. a fostu in Lapusiulu-ungurescu alegere de deputatu dietalu pentru diet'a din Budapesta. Conferinti'a natiunale din Sibiiu a permisu se fia activitate in acestu cercu, de óra ce o parte insemnata din fostulu Chióru e anecsata la cerculu Lapusiului. A si pasitu cá candidatu domnulu Andreiu Medanu, romanu din totu sufletulu, cu program'a natiunale, façia de candidatulu gubernamentalu Boér Károly. Nu-i mai venieá nemenui a se indoi despre reesirea d-lui Medanu, considerandu resolutiunea poporului nostru si interesulu celu viu, ce 'lu are pentru viitoriulu seu natiunalu. Dér' n'a reesitu, càci nu s'a mai vediutu nece odata atat'a pressiune oficiosa si coruptiune cá la acésta alegere! Indata ce s'a latitu scirea, cà este contracandidatu si inca natiunalu, a intratu spaim'a cá frigurile tifoide in slusbasii stapanesci si au inceputu a alergá in tóte partile, cá portati de furii. Mai antaiu a inceputu prefaçi'a insusi comitele supremu Bánffy cu discipululu seu Vékony Feri, cutrierandu vreo trei dile totu cerculu. Sum gat'a mai bine a sfarima totu, decàtu se reésa candidatulu partidei natiunale, dîse de repetite ori solga-bireulu Vékony. Acést'a a si facut-o, si ce n'a potutu face cu intimidari, incarcerari, amenintiari a facut-o pre alta cale, pe calea pacei coruptive. Spunu, cà se se fi spesatu vre-o 6—7 mii de fiorini. Tramisu-si-a notarii si slugitorii sei pêna la esecutorii de dare regésca, incatu vre-o septemana nu poteai aflá mai pre neme la oficiulu pretoriale; in tóte partile, din comuna in comuna, cu beuturi, cu aparatele necesarie, cu unu sacu de promisiuni fabulóse, amblatu-au acestia diu'a si nóptea cu limb'a scósa, temendu-si serman'a pane. Unii din acesti slusbasi suntu romani de nascere, fiintie stricate acumu. Dela unu Birlea, Anc'a nu se póte omulu asteptá la altu-cevá, decàtu cá prin vitejii de acestea, se-'si astupe negligentiele loru in oficiu. Se-se adauga la aceste neobosit'a lucrare a nou denumitului jude-regescu A. Popu, nepriceperea unoru lunatici etc. Despre tóte acestea in specialu vá fi incunosciintiatu comitetulu partidei natiunale din Sibiiu pre langa documente. La tóte acestea ne-amu asteptatu, tóte erau de prevediutu, si suntu de a se prevedé, pêna candu paz'a constitutiunei vá fi in man'a celoru, ce din respoteri se nisuescu a o intortocá spre folosulu rasei loru. Pre langa tóte inse erá de speratu reesirea candidatului natiunalu, càci nu o data au datu dovada la acést'a romanii din actualulu cercu alu Lapusiului. Nu-i pasa de portarea cazacésca a lui Vékony, càci a mai vediutu paseri de atare soiu, nu de povestile cu córne ale notariloru. Dér' la un'a nu ne amu asteptatu: adeca la parasirea causei natiunale din partea preotimei. Amu ajunsu tempuri grele, pastorii si-au parasitu turm'a, preotimea din cerculu Lapusiului nece odata nu s'a aretatu asié de lasia, cá acumu, ba tradatória chiaru. Privesce natiune la aceste unelte órbe, privesce la cei pe cari-i saturi cu prescurile tale, cumu 'su gat'a a te vinde! Onóre esceptiuniloru, mici sunt acéste esceptiuni; natiunea inse vá sci apretiui meritulu loru, caci au sciutu face affrontu tradatoriloru! Scumpe si mandre altariu alu Domnului! Cum poti suferí langa tine cá sacrificatori nesce tradatori ?! Poporu blandu si nemangaiatu, turma mandra in pasciunea lui Christosu, pastorii tei suntu lupi, cari se te jupuésca ? !

Ei s'au frantu de tene si de caus'a t'a parte din fric'a si nescienti'a la pressiune, parte din marsiavulu interesu, tu-ai remasu singuru in acea dî de rusine, si pe dreptu diceai mergendu acasa cu lacrimi: „ce amu facutu ? Se fi lasatu mai bine preotii singuri si se tienemu cu némulu nostru“. — Natiunea nu va suferí, cá atari fii rataciti ai ei se faca traficu cu caus'a ei, se faca specula pentru pung'a si ambitiunea loru personale. Si-i vá insemná*) si la tóta ocasiunea vá face atenti pre cei, ce nu i-ar' cunós e, cu dis'a strabunului „Hic niger est, hunc tu romane caveto“. 'Mi pare reu, cà sum silitu a aduce aci numele protopopului Samoilu Cupsi'a, care pêna in prediu'a alegerei erá devotatu (?) causei nationale. Insusi in persóna a fostu la candidatulu nostru natiunalu, incredintiandu-lu de spriginu si reusita, candu éca, cà cá din minune s'a intorsu, nu numai parasindu caus'a nationale, ci lucrandu pre façia in contra ei! Se scie caus'a la acestá; nece o facuta nu-i nesciuta, si nemic'a nu se face intru ascunsu, ceea ce se nu se vedésca. Preotului si administr. of. protopopescu Vasilîu Muste i se imputa colucrarea indirecta si neimplinirea detorintiei s'ale de romanu, ceea ce se atribue aspiratiunei sale la brêulu celu rosiu, care i 'lu va fi promisu cutare cortesiu solgabireescu. Netiunea inse va sci premiá din partea s'a atari lasitati cu not'a cuvenita si cu branele, ce merita atari individi. Ce se mai dici de ceilalti, cari, tereiti de superiorii loru, au facutu ce au facutu acesti'a, afara de preotulu din Preluca, care a facutu din alta consideratiune, cà adeca: dóra 'si vá poté face feciorulu, cuitatu din tóte deregatoriile, popa moralistu si urmasiu siesi.

„Si a disu Dumnedieu se fia lumina, si s'a facutu luminá, dî un'a“. Ne vedemu si ne cunóscemu. Resultatulu dilei de 24 Iuniu e cunoscinti'a ómeniloru si a caractereloru. „Éra Isusu mai cu deadinsulu se rogá, atunci a venitu Jud'a celu iubitoriu de argintu si cu sarutare viclêna l'a vendutu, ér' ceialalti invetiacei ai lui s'au imprastiatu“.

Nu avemu destule necasuri, suntemu straini in tiér'a nóstra, ni e rapitu numele, suprimata limb'a, suntemu terorisati in totu feliulu, se ajungemu inca tempuri, candu chiaru pe fii natiunei se-i faca ultragi se ranésca sinulu, in care au crescutu! Natiunea inse a suferitu si vá suferi cu perseverantia, pêna candu vá sosi diu'a dreptatiei cu credintia firma si sperantia, càci sub gloriosulu sceptru alu Habsburgiloru nu s'a vediutu inca natiune apusa.

Séu, cá se incheiu cu poetulu: „Doina si era doina! Suntemu pribegi in colib'a parintésca, si straini in pamentulu rescumperatu cu sangele nostru! dér' in campia cresce si pre dealu éra cresce o flóre pentru poporale chiniute: Speranti'a!

m.

*) Mai tardiu se voru publicá numele tuturoru respectiviloru.

Cronic'a evenimenteloru politice.

La „Nouvelle Revue“ de la 1 Iuliu, vorbindu despre noulu ministeriu romanescu, se apreciéza in modulu urmatoriu atitudinea, observata atàtu de guvernulu càtu si de natiunea romana in cestiunea Dunaréna.

„Guvernulu n'a comisu gresieli, la tribuna, d-nii Boerescu si Ioan Bratianu au protestatu in contra acusarei d'a fi sacrificatu interesele romane, pentru cá principele Carol de Hohenzollern se póta dobandi titlulu de rege; de asemene a. d. Dem. Bratianu

à respinsu ori-ce insinuare si a declaratu, cà 'si-a pastratu manile libere. In resumatu si cá epilogu, lucrarile comisiunei mixte la Dunare n'au isbutitu din fericire. Nu s'ar puté admira in destulu cu ce dibacia, cu ce resurse acést'a mica, dér' vigurósa natiune traiesce si face se fia respectata de poftitorii sei vecini; pe càtu timpu ea castiga partida in afara, se aplica din ce in ce mai multu la reformele séle interióre si merita, daudu bunulu esemplu, se fia calaudi'a popóreloru emancipate o data, séu dupa dins'a, in Oriente.“

---

†

Dr. Paulu Vasiciu.

Crud'a mórte érasi ne rapi unu barbatu demnu, unu barbatu cu merite, care de multi ani incóce erá in totu loculu gata spre a aduce servicie causeloru de interesu publicu: invetiamentului natiunalu, bisericei, scólei, natiunei si patriei, si le si aducea cu multa bunavointia si cu rara patientia.

Éta ce incunoscintiare face despre mórtea lui, jalnica-i familia:

„Iuli'a Vasiciu nascuta Jancso, in numele ei pre cum si in numele fiiceloru ei: Aurelia marit. Fricke, Isabela marit. Dr. Szalkay, Iulia marit. Hinghofer, si Carolina, apoi in numele gineriloru, nepotiloru si a tuturoru rudeniiloru face jalnic'a incunoscintiare despre decedarea neuitatului ei sociu: Dr. Paul Vasiciu, consiliariu scol. c. reg. in pensiune, membru ordinariu alu Academiei romane de sciintie din Bucuresci, alu asociatiunei pentru sciintiele naturali din Timisióra, deputatu congressualu, alu sinodului eparhialu din Aradu s. a. s. a., carele astadi inainte de m. la 10 óre, in alu 75-lea anu alu etatii sale, si-a datu blandulu seu sufletu in manile Creatoriului. Remasitiele pamentesci ale defunctului se voru inmormentá poimane, in 4 Iuliu, dupa am. la 4 óre, dupa ritulu gr.-or. romanu, incependu conductulu de la locuinti'a, cas'a nr. 49 in Maierile nemtiesci, strad'a pelicanu. — Timisióra in 2 Iuliu st. n. 1881. Fia-i tieriu'a usióra!“ — Se-i dicemu cu totii: Dumnedieu se-l ierte, si se-l odihnésca intre cei buni.

Siomcuta-mare, 6 Iuliu 1881 st. n.

Onorate Domnule Redactoru! In numerulu 64 alu Stimatei D-v. fóie am cetitu corespundenti'a din Siomcut'a mare, care ataca specialu modest'a 'mi persóna. Credu, cà d-v., condusi de principiulu „audiatur et altera pars“ nu veti refusa a da locu si acestui respunsu alu meu.

'Mi pare reu, cà trebue se spalamu a le nóstre in publicitate — der' d-t'a domnule corespondente ne-ai silitu la acést'a.

Este in cerculu nostru unu soiu de ómeni, care 'si schimba façi'a, precumu-'si schimba cameleonii, si cu cari, déca 'ti-ai pune sufletulu, nu poti fi solidariu.

Provocu pe corespondinte se declare: óre nu eu am fostu acela, care in timpu de 6 luni, decandu asteptamu alegerile in tóte dîlele, in totu loculu m'am esprimatu, cá sè fimu Solidari, se statorimu procedur'a nóstra si se ne concentramu increderea intr'unu candidatu romanu, nu ne-au fostu acestea vórbele asiédér'! N'au disu barbatii aceia, cari acumu se falescu cu romanismulu loru, cà noi aici nu potemu face nimicu, pentru cà sunt passivisti? Facut-au óre d-loru vreunu pasu pentru Solidaritate, voit'a óre Solidaritatea aceia, cari inaintea conferintiei generalé dela Sibiiu s'au adunatu in cancelaria d-lui advocatu Dragosiu — si cugetandu, cà numai ei au prerogativ'a de a fi romani, fara cointielegerea poporului si a preotimei, fara insciintiarea factoriloru cercului acestuia, fara barbatii cei mai de frunte au alesu delegatii la Sibiiu; si apoi, candu S'a auditu acestu lucru Solidariu par excellence, ne voindu se-'lu spalamu in publicitate, ne-amu invoitu la decisulu conferintiei din Seinu, si neci nu am desventatu conferinti'a tienuta in cancelari'a amintitului advocatu.

Óre dreptulu de a fi romanu e sustienutu numai pentru d. Medanu, advocatulu Dragosiu si d. Nilvanu, care in 1878 a fostu guvernamentalu si pe langa contele Geza Teleki, óre d. Blaga e de romanu consideratu, care in 1878 a fostu la numitulu c., cá se primésca candidatur'a de ablegatu; óre egoismulu d. Medanu se póte numi patriotismu si nationalismu? — Natiunalistu e acel'a, care nu voiesce sè mérga neci cá membru de incredere, neci nu voesce sè ajute nemicu la unu altu candidatu nationalu? — Aduca 'si aminte de alegerea la Mestécanu, candu a pasitu A. Popu din Mieresiulu mare, si candu natiunalistii acesti infocati si intre ei si d. Medanu neci dupa repetite rogari n'au voitu se mérga barem cá membru de incredere; a debuitu se me ducu cu unu copilu fara védia, juristu de alu III anu. Apoi cine a fostu acel'a, care totu-deauna in contra candidatului romanu a pasitu in acestu cercu, si acumu trei ani provocatu de inteligintia a voitu se pasiésca in contra contelui?

Cine e acela, care acumu a pasitu, cá candidatu in cerculu Lapusiului ungurescu, care cercu cu votulu unanimu alu natiunei e declaratu de cercu passivu?

Consortiulu acela, care pe calea jurnalistica aratandu-se natiunalistu infocatu probéza a-'si castiga respectulu, ce nu 'lu are, ar' fi mai bine pe de o parte se-se arete natiunalistu, cá advocati intre poporu, intre care, din caus'a operatiuniloru celoru fara de mila, numele loru e inspaimentatoriu, pe de alta parte Studiile loru cele mari politice se-le arete la rigoróse inaintea forului competentu. — Politica nu se face neci cu copii neci cu fanarioti de pe malulu Somesiului, — drept-aceea, cà eu am fost concrediutu cu conchiamarea alegatoriloru in cerculu Ilondei, abnegatamu eu increde a acést'a? N'am conchiamatu eu alegatorii? N'au alesu ei pe cine au voitu si pressionat'-amu eu óre si cumu? Si déca s'a alesu fostulu primu comite supremu alu Cetatei de pétra; cui óre are se multiamésca fórte multu atàtu districtulu càtu si fiacare inteliginte din acest'a; óre multiamirea acést'a dovedita prin alegerea lui de delegatu e o crima in contr'a natiunei? — Candu a tienutu dare de séma fostulu ablegatu c. G. Teleki si eu m'am dusu, cá se-'lu ascultu, — acolo a fostu o multime de alegatori, pentru-ce nu s'au redicatu acei natiunalisti infocati s'e dîca, cà ablegatulu acest'a nu ne trebue; acést'a dare de séma a fostu publica, si precumu m'am dusu èu sè vedu, ce feliu de sgomotu s'a ivitu, asié a fost — mi se pare — de façia si d. corespundiute, — déra, déca au fostu de façia, óre pentru aceea e caracterisatu de renegatu?

Ce se tîne de tatalu meu, elu a fostu intre anteluptatorii romani din diet'a dîn 1861, si n'are lipsa de aperarea mea atat'a inse façia cu complotulu, de care se tiene corespundintele, debue se insemnu, cà elu totu-déuna interesulu districtului l'a pastratu atàtu cá vice-capitanu, càtu si cá deputatu, si candu districtulu si-a perdutu tribunalulu, pentru incidentulu acest'a. Se nu póta dîce nimenea, cà elu cá deputatu a alergatu dupa interesulu propriu, n'a primitu postulu de asessoru la tabl'a regésca in Budapest'a, unde a fost denumitu, si de atunci, fiindu mai de multe ori provocatu de deputatu — neci-odata n'a pasitu cá atare; — si totusi ómenii acei, carii pentru interesele proprii si ar' vende dòra si sufletulu, voiescu se aduca in dubietate natiunalismulu lui, — dîca de 3 ori: mea culpa! Pe romanismulu nostru astfeliu de ómeni nu 'lu alterédia, si cu astfeliu de ómeni, de care se tiene si corespundintele, nu potemu fi solidari, asie se vede, cà dinsii numai la insinuari si delatiuni se precepu; — cerculu acest'a are factori si conductorii lui si n'a merge neci in Magura neci in Andridu dupa profeti. — Ve rogu d. redactoru, cà in corespundintie, cari ataca persóne, se publicati pe viitoriu si numele buheloru de nópte.

Remanu alu d-vóstre.

Sinceru Stimatoriu

Dr. Iosifu Popu,
advocatu.

ESTRASU

din instructiunea pentru scólele de trupa ale armatei ces. reg.

(Partea III. Scólele de cadeti Vien'a 1880.)

(Fine.)

76. Pentru intrarea in anulu I. cuprinde esamenulu de primire urmatóriele obiecte:

a) Limb'a germana.

Cunóscerea corespundietória a limbei germane in vorba si in scrisu.

In scólele de infanteria se póte trece cu vederea acést'a recerentia, la patentii de nationalitate negermana, déca posedu celu pucinu atat'a cunoscientia a limbei germane, cá in anulu I. se-si póta cascigá acea pricepere a acestei limbi, care e neconditionatu necesaria, spre a poté intielege cu successu studiele in anii scolastici urmatori.

In casulu acesta are competentele a-si manifestá capacitatea prin cunoscerea corespundietória a limbei materne verbalu si scripturisticu.

Esaminarea din limb'a germana, eventualminte esamenulu intregitorin din limb'a materna, cuprinde: Cetirea unei séu mai multoru bucati, astfeliu, incàtu din discutarea acelor'a, in legatura cu unu dictando scurtu si cu deslegarea unei teme din sfer'a de imaginatiune a competentului, sè se póta face o judecata despre cunoscintiele si despre capacitatea de inteligintia a competentului.

b) Scrierea.

Scól'a de infanteria, artilleria si pioniri:

Facilitate corespundietória in scrierea curenta cu litere latine si germane.

c) Matematica.

Scól'a de infanteria:

Aritmetic'a: Facilitate corespundietóre in computarea mentala, apoi in cele patru specii fundamentali de computu cu numeri intregi, cu frangeri comune, si cu frangeri decimale.

Scól'a de artilleria si de pioniri:

Aritmetic'a Algebr'a si Geometri'a in mesur'a, dupa cumu se propunu aceste obiecte intr'o scóla reala pêna inclusive in class'a a IV.

d) Geografi'a si istori'a.

Scól'a de infanteria:

In mesur'a, dupa cumu se propunu intr'o scóla poporala séu urbana.

Scól'a de artilleria si scól'a de pioniri:

Dupa cumu se propunu intr'o scóla reala pêna inclusive in clas'a a IV.

77. Pentru intrarea intr'unu anu mai inaltu (II, III, seau alu IV) alu scólei de infanteria, cavalleria, si pioniri se estinde esamenulu de primire preste tóte obiectele de invetiamentu, ce se propunu in anulu, eventualminte in anii precedenti ai scólei, respective de cadeti, cu esceptiunea limbeloru nationale negermane si a obiecteloru de natura militara. Cunoscintiele se receru in acea estensiune, dupa cumu suntu prescrise in anulu, eventualminte in anii precedenti ai scólei respective de cadeti.

78. Esamenulu de primire pentru intrarea in anulu I alu scólei de geniu sè estinde preste tóte obiectele de invetiamentu alu unei scóle reale de statu complete, cu limb'a de propunere germana in estensiunea, care se recere la absolvarea unei atari scóle. (Vedi mai pre largu punctulu acest'a in instructiune.)

Ad D. 79. Obligamentulu postservirei (Nachdienst) se sterge numai in casulu, candu frecuentantulu se dispenséza dela cercetarea scólei in timpulu dela intrarea s'a in scól'a de cadeti pêna la proxim'a incheiare a clasificatiuniloru, inse cu conduita nepatata.

Ad E. 80. Fiacare petentu:

a) are la primirea intr'o scóla de cadeti se fia provediutu cu urmatoriele obiecte de imbracaminte in stare buna de intrebuintiatu: 6 camesi, 6 parechi de ismene, 6 parechi de obiele séu ciorapi (6 batiste, 6 stergare de màna, 3 parechi de manusi de uniforma, 1 pareche de ghete (Hallestiefel, Stiefleten).

b) Dupa primire are a-'si procurá dela sine o garnitura de recuisite pentru curatirea vestminteloru si unu coferu cu incuietória.

Ad F. 81. Fiacare frecuentantu e obligatu a depune la scól'a respectiva:

a) la primire o suma de 6 fl. pentru provederea scólei cu cele necesarie;

b) la inceputulu fiacarui anu scolasticu tacs'a de 12 fl. v. a.

c) Frecuentantii scólei de cavaleria o summa anuala de 200 fl. (fiii oficieriloru fara mijlóce 100 fl.)

82. Comandantii scóleloru potu permite, cá sum'a de sub b) sè se depuna in rate, in decursulu anului scolasticu, inse numai la casu de paupertate documentata a frecuentantului.

83. O dispensare dela obligamentele insirate in punctulu 80 si 81 nu se permite nimenui. O rebonificare a sumeloru amintite in punctulu 81 nu are locu nici candu; obiectele procurate prin acestea suntu proprietatea scólei.

§ 20.

Suplicele de primire ale competentiloru.

84. Petentii de stare civila, cari aspiréza la primirea intr'o scóla de cadeti, au a-si tramite suplicele in sensulu acest'a pêna celu multu **in 25 Iuliu** st. n. alu fiacarui anu la comand'a acelei scóle de cadeti, unde doresce se fia primitu, si adeca:

a) déca a implinitu alu 14-lea anu, si nu a trecutu de alu 17 anu alu vietiei, dupa mustr'a 3.

b) Déca a implinitu dejà anulu alu 17 alu vietiei, dupa mustra 4, provediute cu documentele amintite acolo.

Déca unu petentu, pe tempulu acesta, nu possede inca testimoniulu dela incheiarea anului scolasticu, la institutulu ce 'lu frecuentéza, are a aclude la suplic'a testimoniului dela incheiarea semestrului primu, séu unu testimoniu de frecuentare; la casu inse, candu vá fi convocatu la esamenulu de primire, are a produce testimoniulu de pe anulu intregu.

§ 21.

87. Suplicele, ce ajungu la scólele de cadeti, se esaminéza si apoi cnmpetentii de stare civila séu se convóca di-

recte la depunerea esameneloru de primire séu se respingu pre langa espunerea causei.

89. Suplicele necomplete, séu cele, cari ajungu tardiu, se respingu cu adaugerea, cà in contra unei atari resolutiuni nu se permite nici unu recursu.

§ 22.

90. Petentii de stare civila convocati la depunerea esamenului de primire au se se afle neconditionatu la diu'a determinata prin scrisórea de convocare in scól'a de cadeti respectiva si sè-si pórte tóte spesele, ce li se nascu cu ocasiunea esamenului de primire.

96. Inainte de inceperea esameneloru de primire se mai visitéza inca odata petentii in privinti'a desteritatii fisice la scólele de cadeti prin mediculu primaru alu scólei.

Deca s'ar'escá vreo divergintia de pareri intre mediculu primariu alu scólei si intre mediculu, care a datu testimoniulu, atunci se visitéza petentele prin'trunu medicu de etatulu majoru.

Decisiunea facuta la acést'a visitare e ultimo-valida.

Petentii, cari nu-'su desteri corporalminte, se respingu, fora a li-se permite dreptulu de recursu in contra decisiunei.

97. Terminulu pentru inceperea esameneloru de primire-'lu determinéza comandantele scóleloru.

In genere inse au valóre urmatórele determinari:

a) In scólele de infanteria se tienu esamenele de primire in jumetatea prima a lunei lui Augustu si trebue se fia neconditionatu incheiate cu 17 Augustu.

b) In scól'a de cavaleria, artilleria si cea de pionirí se tienu càtru finea lui Augustu si trebue se fia neconditionatu incheiate cu 6 Septembre.

c) In scól'a de geniu se tienu esamenele de primire de-odata cu cele dela academi'a technica militara (in mediloculu lui Septembre).

Lasamu acum'a se urmeze si mustrele supliceloru, cari fiindu-cà au a se tramite in limb'a germana, nu le mai traducemu.

Adausulu-mustra Nr. 3.

(Stempelfrei)

An das Commando der k. k. Infanterie-Cadetenschule

zu Prag.

Ich bitte um die Aufnahme meines Sohnes N. N. in den I. Jahrgang der k. k. Infanterie-Cadetenschule zu Prag und um die Eintheilung desselben als Truppen-Eleve, wenn möglich zum k. k. Infanterie-Regimente N. N. Nr. . (eventuell zum Feld-Jäger-Bataillon Nr. .)

Zu diesem Zwecke lege ich hiemit vor:

a) den Taufschein meines Sohnes;

b) dessen Sittenzeugniss;

c) dessen letzterhaltenes Schulzeugniss;

d) das militär-ärztliche Gutachten und

e) den Heimathsschein meines Sohnes.

Weiters erkläre ich, dass mir die Bestimmungen des § 19 der Vorschrift über die Aufnahme von Frequentanten in die k. k. Cadetenschulen, sowie die Vorschrift über die Aufnahme und die Behandlung der Truppen-Eleven vollinhaltlich bekannt sind, und dass sich mein Sohn mit meiner Zustimmung verpflichtet, allen daselbst gestellten Bedingungen genau nachzukommen, falls er in einer Cadetenschule aufgenommen wird.

Schliesslich füge ich bei, dass ich meinem Sohne N. N. während der frequentirung der Cadetenschule eine monatliche Zulage von . . . Gulden verabfolgen werde. (Eventuell: „dass ich meinem Sohne eine bestimmte monatliche Zulage zu verabfolgen nicht in der Lage bin.)

N. am . . ten 188

N. N.

Angabe der Adresse des Bittstellers.

Adausulu-mustra Nr. 4.

An das Commando der k. k. Infanterie-Cadetenschule

zu Kaschau.

(50 kr. Stempel.) Mit Zustimmung meines Vermundes bitte ich um die Aufnahme in den II. Jagrgang der k. k. Infanterie-Cadetenschule zu Kaschau mit der Widmung für den seinerzeitigen Uebertritt in den III. Jahrgang der Cavallerie-Cadetenschule und um die Assentirung wenn möglich zum k. k. Dragoner-Regimente Kaiser Franz Josef Nr. 1 für den Fall meiner Aufnahme in eine Cadetenschule.

Zu diesem Zwecke lege ich hiemit vor:

a) das Sittenzeugniss;

b) das Schulzeugniss, laut welchem ich die 4. Classe des Gimnasiums zu N. mit gutem Vorgange absolvirte;

c) das Eintritts-Certificat;

d) die legalisirte, schriftliche Zustimmung meines Vormundes zu meinem freiwilligen Eintritte in das k. k. Heer.

e) meinen Taufschein und

f) das militär-ärztliche Gutachten.

Weiters erkläre ich, dass mir die Bestimmungen des § 19 der Vorschrift über die Aufnahme von Frequentanten in die k. k. Cadetenschulen vollinhaltlich bekannt sind, und dass ich mich verpflichte, allen daselbst gestellten Bedingungen genau nachzukommen, falls ich in eine Cadetenschule aufgenommen werde.

N. am . . ten 188

N. N.

Angabe der Adresse des Bewerbers.

Ich erkläre mich vollkommen einverstanden, dass mein Mündel N. N. unter den mir bekannten Bedingungen die Aufnahme in eine k. k. Cadetenschule anstrebt. Mein Mündel besitzt eigenes Vermögen und erhält aus demselben eine Subsistenz-Beihilfe von monatlich . . . Gulden.

(Eventuell „besitzt kein Vermögen".)

N. am . . ten 188

N. N. als Vormund.

Bestätigung der Ober-Vormundschafts-Behörde.

Diverse.

(Casu de mórte.) Joi in 25 Iuniu st. v. dupa o indelungata bóla a reposatu in etate abia de 31 de ani d-lu Iulianu Filipescu, professoru la scólele centrale romane gr. or. din Brasiovu. Perderea acestui escelentu profesoru va fi regretata din partea tuturoru aceloru, cari au avutu ocasiunea de a-lu cunósce mai de apróape. Fia-i tierin'a usiór'a si memori'a binecuventata.

(Alegetorii romani) din cetatea si comitatulu Brasiovului sunt preveniti, cà listele electorale de rectificatu pentru anulu 1882 sunt espuse la magistratu dela 5—15 ale lunei lui Iuliu st. n. In acestu spatiu de timpu póte fiacare cetatianu cu dreptu de alegere se reclàme pentru a fi indusu in liste, in casulu candu a fostu lasatu afara, si se protesteze pe cei primiti in lista fara dreptu. Dela 15—25 Iuliu este terminulu de a face observari asupr'a reclamariloru insinuate dela 5—15 Iuliu atàtu pentru Brasiovu càtu si pentru comitatu.

(Clubulu electoralu) din municipiulu Torda-Ariesiu 'si va tiené siedinti'a s'a domineca in 17 Iuliu s. n., la 3 óre d. a., in locuinti'a subscrisului, la care amu onóre a roga pe toti p. t. dd. alegatori a participa in uumeru càtu se póte mai mare.

Obiectele de pertractare voru fi: a) Referatele despre tienut'a romaniloru din acestu municipiu la alegerile trecute, b) deciderea asupra tienutei nóstre de aci incolo in afacerile municipali. Turd'a 7 Iuliu 1881.

Dr. Ratiu.

Dare de séma

despre venitele si spessele balului filantropicu din Gherl'a, tienutu in 1 Maiu 1881 in favorulu infiintiarei unui fondu de ajutorire pentru preparandii seraci si in casu de morbu, dela preparandia romana gr. cat. din Gherl'a.

I. Perceptiunea face 290 fl. 6 cr. v. a. si 40 fr. in auru, la care au incursu:

A. Din afara:

1) Dela M. S'a Imperatés'a si regin'a Austro-Ungariei 25 fl. 2) Dela M. LL. Regele si regin'a Romaniei, Carol I si Elisabeta 50 fl. 3) Dela M. O. D. Ioanu Germanu preutu in Sambotelecu 3 fl. 4) Dela Sibiiu prin M. O. D. Ioanu V. Rusu au contribuitu: P. T DD-ni: Paulu Dunc'a 2 fl., B. Ursu 1 fl., Iosef St Siulutiu 1 fl., Elia Macelariu 1 fl., Iuliu Hoszu 1 fl., I. V. Rusu 1 fl. — Sum'a 7 fl. v. a. 5) Dela Turd'a prin M. O. D. Al, Ramontianu au incursu 2 fl 50 cr., si anume dela P. T. DD-ni: Dionisiu Sterca Siulutiu 1 fl., Ioanu Filipescu 50 cr., Iacobu Lugosianu 50 cr., Al. Ramontianu 50 cr. 6) Din Caransebesiu: D. Andr. Ghidiu prof. 1 fl. v. a. 7) Dela Zalan prin D. prof. Gavr. Trifu au incursu 6 fl. 40 cr. si a nume dela P. T. DD-ni: G. Trifu 1 fl, Bene Iozsef prof. 30 cr., Versényi Gabor prof. 30 cr., Biro Gyula prof. 20 cr. Faluvégi Albert directoru prep. 50 cr., Teodoru Nochita esecutor 50 cr., Borbely Samuel, prof. prep. 40 cr., Czöndör Sandor prof. 20 cr., Ioanu Manu 50 cr., Vasiliu Popu 50 cr., N. N. 1 fl., Saudru Dragomiru 1 fl., Din Bórgau: prin d. Dr. Hanganutiu 3 fl. 10 cr. dela urmatorii domnii: Dr. Hanganutiu 1 fl.. Simeonu Mond'a 50 cr., Iacobu Onea 30 cr., Pavelu Bes'a 50 cr., I. Triffu 30 cr., I. Busg'a 30 cr., G. Georgitia 20 cr.

B. In sér'a balului au incursu la cassa 178 fl. 30 cr. v. a.

Au solvitu preste tacs'a ordinari'a:

Ilustritatea S'a D-lu Episcopu Dr. Ioanu Szabó 10 fl., Patrones'a balului d-n'a de Placintariu 40 franci in auru, d. Ioanu Leményi, proprietariu in Iclodulu mare 2 fl. 50 cr., d. Gaizagó Ferencz adv. 4 fl., d. Moldovan Simon 3 fl., d. Aug. Munteanu adv. in Desiu 1 fl.. D. Al. Leményi protop. in Borsia 50 cr., d. Elia Bercianu not. in Ormanu 1 fl., d. Teodoru Szabó protop. surogatu in Hesdate 50 cr, d. Hrobónyi Pál 1 fl, Dr. Zacharias 1 fl., d. Bodor Sandor 1 fl., d. Korbuly, capitanu de politia 1 fl., Dr. Bányai 1 fl., d. Lazaru Huza not. cons. 1 fl., d. Bányai Karoly 2 fl., d. prof. Hodoreanu 2 fl.

Subtragendu-se

II. Erogatiunile in suma de 182 fl, 1 cr. resulta unu venitu curatu de 108 fl. 5 cr. si 40 franci.

Nu potemu incheia acést'a dare de séma fara de a nu ne esprime cea mai profunda multiamita atàtu maranimosiloru contribuitori càtu si d-loru colectanti, cari cu toti, neau ajutatu cu obolulu loru intru apropiarea de salutariulu scopu, ce ni-amu propusu.

Pre langa cascigulu materialu — intre impregiurarile grele de astadi — destulu de insemnatu, se póte amenti mai virtosu cascigulu moralu, ce l'au dobenditu romanii de aci inaintea concetatianiloru nostri maghiari si armeni, cari cu totii fora esceptiune s'au convinsu si au recunoscutu, cà balulu romanu de estu tempu se póte numerá intre cele mai joviali si mai maretie baluri, ce se facu intre impregiurari normali in Gherl'a.

Nu se póte negá, bravii juni universitari din Clusiu, cari ne-au onoratu cu presenti'a d-loru si in paus'a cea mare au presentatu publicului „Calusiariulu" intr'unu modu, amu poté dice, estraordinariu, au contribuitu multu la insemnatatea „formale" a balului, deci priméscа si acesti domni multiamirile nóstre!

Gherl'a 15 Iuniu 1881.

Gregoriu Stetiu. presiedinte. V. G. Borgovanu. cassariu.

Cursulu de Bucuresci

dela 25 Iuniu, 7 Iuliu 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	91.—	92.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	101.—	101.—
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	104.—	105.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.—	103.—
7% „ „ urbane	idem	101 1/2	102.1/2
8% Imprum. municipalu . .	idem	108.1/2	119.1/2
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	228.—	235.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	28.—	29.—
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	1950	2000
Auru contra argintu		1/2	3/4
Auru contra bilete hipotec. .		1/2	3/4
Auru contra bil. de Banca nat.		1/2	3/4
Florini Val. Austr.		2.16	2.17

Cu numerulu acesta se finesce semestrulu antaiu. Din caus'a sarbatórei numerulu viitoriu va aparé Mercuri sér'a.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu. Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henriou. Editoru: Iacobu Muresianu.